

Retouradres Antwoordnummer 3061, 8000 WB Zwolle

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
De heer ir. E.D. Wiebes
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

**Tijdelijke Commissie
Mijnbouwschade Groningen**

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle
0800 44 44 111
www.schadedoormijnbouw.nl
contact@schadedoormijnbouw.nl

Ons referentienummer
TCMG/Cie/2020/101

Datum 26 mei 2020
Betreft Oprichting Instituut Mijnbouwschade Groningen en groepsgewijze
Werkwijze voor waardedaling

Geachte heer Wiebes,

In januari en februari jl. hebben beide Kamers ingestemd met het wetsvoorstel Tijdelijke Wet Groningen (TwG). De voortvarende parlementaire behandeling was voor mij en de collega's binnen de TCMG een steun in de rug voor onze werkzaamheden te Groningen en heeft de motivatie om van het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) een succes te maken verder vergroot. De afgelopen periode is hard aan de oprichting van het IMG gewerkt. Hierover hebben wij periodiek met u, als stelselverantwoordelijk minister voor de afhandeling van mijnbouwschade, overlegd. Graag stem ik de oprichtingsdatum van het IMG nader met u af. Voorts informeer ik u over de afhandeling van schade als gevolg van waardedaling van woningen, in het bijzonder over ons voornemen deze groepsgewijs te laten plaatsvinden. Ook ga ik in op de verwachte termijn waarop de afhandeling van immateriële schade kan beginnen.

De Coronacrisis heeft impact op het werk van de TCMG. Alle medewerkers werken vooralsnog thuis. Nu we inmiddels twee maanden in deze situatie werken hebben we enig inzicht in de gevolgen, maar de precieze omvang is nog ongewis. Ofschoon nog niet bekend is tot wanneer de Corona-maatregelen zullen gelden en in welke vorm, is al wel duidelijk dat van vertraging sprake zal zijn. Vanzelfsprekend zijn alle inspanningen erop gericht om de vertraging zoveel als mogelijk te beperken.

Met betrekking tot de oprichtingsdatum van het IMG rees de afgelopen periode de vraag of het niet beter zou zijn de TwG later in werking te laten treden, bijvoorbeeld op 1 januari 2021. Zonder aarzeling beantwoord ik deze vraag ontkennend, ik beoordeel dit als hoogst onaantrekkelijk. Zowel door u als door mij is de verwachting gewekt dat de wet op 1 juli 2020 in werking treedt. Het zou niet goed zijn deze verwachting niet te honoreren. Al te vaak hebben niet nagekomen verwachtingen bij de Groningers tot teleurstelling en frustratie geleid. Derhalve stel ik voor dat de TwG per 1 juli in werking treedt en dat op die datum het IMG wordt opgericht.

Dit betekent dat het IMG per 1 juli bevoegd is om alle vormen van aardbevingsschade veroorzaakt door de gaswinning uit het Groningen veld en de gasopslag te Norg af te handelen. De twee meest in het oog springende en omvangrijke nieuwe schadevormen zijn waardedaling van woningen en immateriële schade. Voor beide schadevormen zijn reeds de nodige voorbereidingen getroffen. Zo hebt u advies gevraagd aan de commissie Hammerstein en commissie Verheij. Deze adviezen zijn aan mij ter beschikking gesteld en worden betrokken bij het vaststellen van de werkwijzen. Bij waardedaling gaat het om zeer grote aantallen aanvragen, mogelijk in totaal ruim 100.000. Deze procedure is sterk gestandaardiseerd en wordt (zoveel als mogelijk) ICT-ondersteund. Gelet op de

grote aantallen heeft het mijn voorkeur de mogelijkheid tot indiening van aanvragen voor waardedaling 'groepsgewijs' open te stellen door te beginnen met de afhandeling in gemeenten waar sprake is van de meeste schade. Verderop in de brief licht ik toe hoe dit er voor waardedaling uit zal zien. De TwG voorziet niet (expliciet) in een dergelijke mogelijkheid en aangenomen moet worden dat artikel 13 TwG hieraan in de weg staat. In dit artikel wordt bepaald dat het IMG uiterlijk binnen 8 weken na ontvangst van de aanvraag een besluit neemt over vergoeding van schade, indien op deze aanvraag wordt beslist zonder dat onderzoek is verricht door een door het Instituut aangewezen deskundige, hetgeen bij waardedaling en immateriële schade het geval is. Indien niet per 1 juli kan worden gestart met de uitvoering van deze regelingen, maar de TwG desondanks per die datum onverkort in werking treedt, en vanaf dan ook de aanvragen binnenstromen, heeft dit tot gevolg dat er een groot risico ontstaat dat in ieder geval de eerste paar maanden niet tijdig op de vanaf die datum ingediende aanvragen kan worden besloten. Daarom geef ik u in overweging de inwerkingtreding van dit artikel tijdelijk op te schorten. Artikel 29 TwG voorziet in deze mogelijkheid, het bepaalt dat inwerkingtreding plaats kan vinden op een tijdstip dat voor artikelen verschillend kan worden vastgesteld. Zolang de inwerkingtreding van art. 13 TwG is opgeschort gelden de beslistermijnen uit de Algemene Wet Bestuursrecht. Deze aanpak wordt thans besproken met de Groninger Bodembeweging (GGB) en het Groninger Gasberaad (GGB). Uiteraard worden bewoners reeds voor de inwerkingtreding van de TwG en ook daarna adequaat over de aanpak geïnformeerd. Het communicatieplan daarvoor is vrijwel gereed. Ook de communicatie is onderwerp van gesprek bij ons overleg met GGB en GGB.

Het IMG zal na oprichting het eerst starten met de afhandeling van schade veroorzaakt door waardedaling van woningen. De voorbereidingen daarvoor bevinden zich in een vergevorderd stadium. Het te verwachten aantal aanvragen is van een buitengewoon grote omvang en vergt een prudente aanpak. De ICT speelt daarbij een cruciale rol. Alhoewel vanwege de Coronacrisis het testen van de ICT-structuur enige vertraging heeft opgelopen en de werving en training van nieuw personeel dat de regeling moet uitvoeren, bemoeilijkt, verwacht ik dat vanaf 1 september aanvragen voor waardedaling van woningen ingediend kunnen worden. Vanaf dat moment kunnen inwoners van Loppersum en Appingedam hun aanvragen indienen. Twee maanden later kan de tweede groep worden uitgenodigd aanvragen in te dienen. Het IMG is voornemens met maximaal drie groepen te werken. Hiermee krijgt het IMG de gelegenheid om ervaring op te doen en eventuele onvolkomenheden in de ICT of anderszins te verhelpen. Bovendien kunnen de verwachte grote aantallen aanvragen verspreid worden afgehandeld en is het voor de bewoner op het moment dat deze de aanvraag indient, duidelijk wanneer een besluit van het IMG kan worden verwacht. Aldus worden teleurstellingen voorkomen.

Bij het vaststellen van waardedaling zal het IMG de methode van Atlas voor Gemeenten gebruiken. Hiermee wordt het advies van de commissie Hammerstein gevolgd. De commissie Hammerstein beoordeelt deze methode om een aantal redenen als meest geschikt. In de eerste plaats combineert deze het generieke (imago) effect en het meer specifieke (aan de sterkte van de lokale bevingen verbonden) effect. In de tweede plaats is de methode wetenschappelijk goed onderbouwd en betrouwbaar gebleken in een veelvoud aan gevoeligheidsanalyses. Ten slotte worden de uitkomsten als plausibel beoordeeld. De overige aanbevelingen, bijvoorbeeld het verhogen van het percentage waardedaling, worden ook overgenomen. Op verzoek van de TCMG heeft de commissie Hammerstein nog advies uitgebracht over de methode van Invisor, deze was eind 2019 nog niet openbaar. De commissie Hammerstein heeft verschillende onderbouwde wetenschappelijke/methodologische bezwaren tegen de methode van Invisor. Bovendien worden de uitkomsten als niet plausibel beoordeeld: bij gebruikmaking van de uitkomsten had de waarde van de woningen in de kern van het aardbevingsgebied zich in de afgelopen jaren zonder aardbevingen ongeveer op dezelfde manier ontwikkeld als woningen in de meest gewilde delen van de Randstad. Uit oogpunt van zorgvuldigheid heb ik naar aanleiding van dit advies nog schriftelijk en mondeling met Invisor en professor De Kam gehad. Ik kom tot de conclusie dat er onvoldoende argumenten zijn om te kiezen voor de methode van Invisor en zie geen reden om af te wijken van de aanbevelingen van de commissie Hammerstein.

Zoals hiervoor aangegeven is een andere belangrijke schadevorm immateriële schade. Een regeling voor immateriële schade is van groot belang omdat hiermee een bijdrage kan worden geleverd aan de erkenning van het door de gaswinning veroorzaakte leed. Dit leed bestaat onder meer uit (langdurige) gevoelens van verdriet, frustratie, angst, moedeloosheid, uitzichtloosheid en onzekerheid. Vergoeding van dit leed is niet in geld uit te drukken, maar erkenning daarvan is passend in de vorm van immateriële schadevergoeding. Momenteel wordt hard gewerkt aan een werkwijze daarvoor. Besprekingen hierover met GBB en GGB zijn onderdeel van de ontwikkeling van die werkwijze. Juist omdat de procedure tot het toekennen van een immateriële schadevergoeding op zichzelf niet tot extra leed mag leiden streeft het IMG een laagdrempelige procedure na. Binnen deze procedure bestaat de mogelijkheid voor de bewoner om zijn persoonlijke omstandigheden nader toe te lichten, al dan niet in de vorm van een "verhaal". Het IMG zal daarbij desgewenst ondersteuning bieden. De bijzondere persoonlijke omstandigheden worden meegewogen bij het vaststellen van de immateriële schade. In de zomer stelt het IMG een werkwijze vast. Het streven is dat dit najaar gedupeerden bij het IMG terecht kunnen voor immateriële schade.

Ik verzoek u te bepalen dat de TwG per 1 juli in werking treedt, zodat het IMG op die datum tot stand komt, en dat de inwerkingtreding van art. 13 tijdelijk wordt opgeschort.

Met vriendelijke groet,

Prof. mr. S.C.J.J. (Bas) Kortmann
Voorzitter Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen
Kwartiermaker Instituut Mijnbouwschade Groningen